

Fonts i Recursos d'Informació

2014/2015

Codi: 103067

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2501928 Comunicació Audiovisual	OT	0	0

Professor de contacte

Nom: Angels Jimenez Lopez

Correu electrònic: Angels.Jimenez@uab.cat

Utilització de llengües

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

No s'han establert prerequisits per cursar l'assignatura.

Objectius

GENERAL

Des d'un punt de vista general l'assignatura pretén proporcionar una base teòrica i pràctica de coneixements que permetin a l'alumne adquirir competències informacionals relatives tant a l'organització i gestió documental com a la resolució de necessitats informatives pròpies de l'entorn de la producció audiovisual.

ESPECÍFICS

- Conèixer la dimensió instrumental de la Documentació, així com la utilitat de les seves tècniques i serveis, en l'exercici professional i per a la millora qualitativa del producte comunicatiu.
- Mostrar quines són les necessitats informatives més habituals en la producció audiovisual i aprendre a resoldre-les mitjançant l'ús dels recursos informacionals més adients.
- Saber aplicar, de forma bàsica, tècniques d'anàlisi, descripció i gestió dels documents que intervenen en la producció audiovisual, així com dels fons audiovisuals de les empreses del sector.
- Conèixer les diferents tipologies de serveis, recursos i fonts d'informació, especialment les més relacionades i útils per a l'elaboració de productes comunicatius.
- Adquirir coneixements avançats de cerca i recuperació d'informació en entorns digitals.
- Saber valorar la qualitat i fiabilitat de la informació documental, així com potenciar un ús ètic i legal de la mateixa.
- Aprendre a documentar-se, és a dir, a proveir-se d'informació rellevant, fiable i rigorosa per a l'elaboració de productes comunicatius.

Competències

- Buscar, seleccionar i jerarquitzar qualsevol tipus de font i document útil per a l'elaboració de productes comunicatius.
- Demostrar capacitat d'autoaprenentatge i autoexigència per aconseguir un treball eficient.
- Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en català i castellà com en una tercera llengua.
- Gestionar el temps de manera adequada.
- Organitzar i gestionar els documents que intervenen en la producció audiovisual, així com els fons audiovisuals propis de les empreses del sector.
- Utilitzar les tecnologies avançades per al desenvolupament professional òptim.

Resultats d'aprenentatge

1. Buscar, seleccionar i jerarquitzar qualsevol tipus de font i document útil per a l'elaboració de productes comunicatius.
2. Demostrar capacitat d'autoaprenentatge i autoexigència per aconseguir un treball eficient.
3. Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
4. Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en català i castellà com en una tercera llengua.
5. Gestionar el temps de manera adequada.
6. Identificar el valor i l'ús dels fons audiovisuals en els processos d'informació i de creació audiovisual.
7. Utilitzar les tecnologies avançades per al desenvolupament professional òptim.

Continguts

1. INTRODUCCIÓ A LA DOCUMENTACIÓ AUDIOVISUAL

Competències informacionals per a la comunicació audiovisual. Patrimoni audiovisual i ciència documental. Orígens i evolució de la Documentació Audiovisual. Unitats d'informació i serveis de documentació especialitzats. El documentalista audiovisual: perfils professionals.

2. CERCA I RECUPERACIÓ D'INFORMACIÓ EN FONTS ELECTRÒNIQUES

La informació electrònica. Bases de dades documentals: estructura i tipologia. Indexació, llenguatges documentals i recuperació d'informació. Llenguatges d'interrogació de bases de dades. Disseny d'estratègies de cerca i avaluació de resultats.

3. FONTS D'INFORMACIÓ PER A LA COMUNICACIÓ AUDIOVISUAL

Introducció a les fonts d'informació i els suports documentals. Ús ètic i legal de la informació: propietat intel·lectual i gestió de drets audiovisuals. Fonts bibliogràfiques: catàlegs, bases de dades de sumaris, portals editorials, buscadors acadèmics, repositoris digitals. Fonts d'informació gràfica i audiovisual: filmoteques, bases de dades cinematogràfiques, de localitzacions, anuncis publicitaris, fototeques, arxius d'imatges, fonoteques, bases de dades de música i efectes sonors. Fons documentals lliures de drets.

4. DOCUMENTACIÓ CINEMATogrÀFICA

La documentació en el cinema. Necessitats informatives de la producció cinematogràfica. La figura del film researcher. Tractament documental i conservació de fons cinematogràfics. Els arxius fílmics. Comissions filmiques.

5. DOCUMENTACIÓ EN TELEVISIÓ

Característiques de la producció documental televisiva. Necessitats d'informació en les cadenes de televisió. El servei de documentació: objectius i funcions. Tractament i gestió documental. La problemàtica dels formats en la preservació dels fons. Els arxius televisius.

6. DOCUMENTACIÓ SONORA

Documents sonors: característiques i tipologia. Usos del so en el context audiovisual. Serveis de documentació sonora. Gestió documental de fons sonors.

Metodologia

"Fonts i recursos d'informació" és una assignatura de naturalesa eminentment pràctica que, des del punt de vista metodològic, persegueix l'aprenentatge de l'alumne mitjançant l'aplicació dels continguts teòrics que la integren, a la resolució d'exercicis i casos pràctics relacionats amb la cerca d'informació. Aquestes activitats es presenten sempre contextualitzades en escenaris propis de la producció audiovisual i la comunicació en general, la qual cosa permet a l'estudiant copsar la utilitat i el paper que juguen les tècniques documentals en la seva professió futura.

Es realitzen sessions teòriques i pràctiques en aules informatitzades. El treball pràctic és sempre per parelles i en alguns casos en petits grups. La finalitat d'aquest sistema de treball és potenciar un aprenentatge entre iguals que l'equip docent considera altament efectiu i enriquidor.

En la mesura del possible, s'intentarà comptar, en alguna de les sessions, amb la presència de professionals de la documentació audiovisual que compartiran les seves experiències amb els estudiants. Tanmateix s'intentarà gestionar la visita a un servei de documentació especialitzat sempre que sigui factible.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Pràctiques de laboratori	22,5	0,9	1, 6, 7
Seminaris	15	0,6	1, 2, 4, 5, 6
Teoria	15	0,6	1, 4, 6
Tutoria	7,5	0,3	4
Tipus: Supervisades			
Projecte grupal de síntesi	30	1,2	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7
Tipus: Autònomes			
Lectures	20	0,8	3, 4, 5, 6
Temps de lliure disposició (estudi, participació en fòrums virtuals, etc.)	35	1,4	3, 5, 7

Avaluació

L'assignatura segueix un sistema d'avaluació continuada. La nota mínima per superar-la és de 5 punts (sobre 10). Els elements obligatoris del sistema d'avaluació són:

Assistència a les sessions pràctiques i altres (pes = 15%): l'assistència a les classes pràctiques, així com a alguna altra sessió concreta que indiqui l'equip docent, és obligatòria. Cada incompliment de l'alumne en aquest sentit suposarà una penalització de -0.5 punts dins d'aquest concepte.

Portafoli individual d'aprenentatge (pes = 35%): a títol individual, l'alumne haurà d'anar elaborant, al llarg del curs, un portafoli o carpeta d'aprenentatge que inclogui evidències, obligatòries i voluntàries, del seu treball en el marc de l'assignatura (p. ex. resums de lectures, esquemes d'estudi, informes autovaloratius, exercicis, reflexions crítiques, etc.). El possible contingut i la metodologia per elaborar el portafoli s'explicaran en detall

a l'inici de l'assignatura. Per poder superar la matèria és necessari que el portafoli obtingui una qualificació mínima de 5 punts.

Projecte grupal de síntesi (pes = 40%): activitat pràctica que es porta a terme en petits equips i cap el final de l'assignatura. Requereix l'aplicació dels continguts treballats, al llarg del curs, a la resolució d'un cas pràctic de documentació audiovisual. Per superar l'assignatura, el projecte grupal de síntesi haurà d'obtenir una qualificació mínima de 5 punts.

Seguiment general de l'assignatura (pes = 10%): aquest element valora l'actitud de l'estudiant a l'aula, així com el seu esforç, dedicació i adequada gestió del temps en la realització i puntual lliurament de les activitats proposades pel professorat. Cada incompliment de l'alumne en aquest sentit suposa una penalització de -0.5 punts dins d'aquest concepte.

REVALUACIÓ:

Els alumnes que havent realitzat totes les activitats d'avaluació obligatòries, no obtinguin una qualificació final mínima de 5 punts, podran optar a una reavaluació sempre i quan la seva nota final es trobi entre 4 i 4,9 punts.

També podran presentar-se a la reavaluació els alumnes que, tot i haver aprovat l'assignatura, vulguin millorar la seva qualificació final.

En aquest darrer cas caldrà comptar, però, amb el vistiplau previ de la docent responsable.

La reavaluació consistirà en una prova única sobre els continguts teòrics i pràctics del curs.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Assistència a les sessions pràctiques i altres.	15%	0	0	2, 4, 5
Portafoli individual d'aprenentatge.	35%	5	0,2	2, 4, 5, 6, 7
Projecte grupal de síntesi.	40%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7
Seguiment general de l'assignatura	10%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7

Bibliografia

Aguado, G. et al. Organización y gestión de la empresa informativa. Madrid: Síntesis, D.L. 2008.

Asensi, V. "Respeto de los derechos fundamentales en el uso de la documentación audiovisual" [En línea]. Miguel Hernández Communication Journal, 2012, núm. 3. Disponible a: http://mhcyj.es/2012/04/29/asensi_frutos_maestre/. [Consulta: 07-2012].

Barnuevo, E. "El documentalista en el entorno actual de los medios de comunicación audiovisuales como gestor de imágenes". Dins: XI Jornadas de gestión de la información: servicios polivalentes, confluencia entre profesionales de archivo, biblioteca y documentación. Madrid: Sedic, 2009, p. 13-24.

Caldera, J. "La documentación sonora en los sistemas de información documental de los medios audiovisuales" [En línea]. Boletín de la Asociación Andaluza de Bibliotecarios, 2004, núm. 74, p. 29-39. Disponible a: <http://eprints.rclis.org/6203/>. [Consulta: 07-2013].

Caldera, J; Arranz, P. Documentación audiovisual en televisión. Barcelona: UOC, 2012.

Caridad, M. et al. Documentación audiovisual: nuevas tendencias en el entorno digital. Madrid: Síntesis, 2011.

Conesa, A. "De la videoteca a l'arxiu digital:evolució del departament de Documentació de Televisió de Catalunya" [en línea]. Trípodos, 2012, núm. 31. Disponible a: http://www.tripodos.com/index.php/Facultat_Comunicacio_Blanquerna/article/view/40/25. [Consulta: 07-2013].

Cuadra, Elena de la. "Documentación cinematográfica digital". Documentación de las ciencias de la información, 2006, núm.29, p. 165-205.

Giménez, M. Documentación audiovisual de televisión: la selección del material. Gijón: Trea, 2007.

Giménez, M. "La documentación audiovisual en televisión en el mundo 2.0: retos y oportunidades" [En línea]. Dins: Congreso Internacional de Ciberperiodismo (IV: 2012: Bilbao). Disponible a: <http://www.bibliopos.es/?p=5422>. [Consulta: 07-2013].

López Yepes, A. Cine en la Era Digital: aplicaciones de la documentación cinematográfica (1922-2005). Madrid: Fragua, 2006.

Marcos Recio, J.C. (coord.). Gestión del patrimonio audiovisual en medios de comunicación. Madrid: Síntesis, 2013.

Monroy, A. et al. "Organización de la información de recursos digitales audiovisuales y otras entidades de información" [En línea]. Cuadernos de Documentación Multimedia, 2012, vol. 23. Disponible a: <http://revistas.ucm.es/index.php/CDMU/article/view/41208>. [consulta: 07-2013].

Moreiro, J.A. (coord.). Manual de documentación informativa. Madrid: Cátedra, 2000.

Moreno, M. A. Manual de documentación para la comunicación. Burgos: Univ. de Burgos. Serv. de Publicaciones, 2009.